

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Lakatos Viktor Ügyvédi Iroda által képviselt I.rendű felperes neve(I.r. felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve(II.r. felperes címe) II. rendű felperesnek a felszámoló neve (felszámoló címe) felszámoló által képviselt I.r. alperes neve (I.r. alperes címe) I. rendű és a Simon Ügyvédi Iroda által képviselt II.rendű alperes neve(II.r. alperes címe) II. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perben a **B** Környéki Törvényszék 2016. május 3. napján kelt 22.P.20.584/2014/47. számú ítélete ellen a II. rendű alperes által 48. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja oly módon, hogy 15 napos teljesítési határidővel a II. rendű alperes marasztalásának összegét 350.000 (azaz háromszázötvenezer) Ft-ra leszállítja, a tőke után járó kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját 2014. augusztus 1. napjában állapítva meg. A II. rendű alperes által a felpereseknek egyetemlegesen fizetendő perköltség összegét ugyancsak 15 napos teljesítési határidővel 17.500 (azaz tizenhétezer-ötszáz) Ft-ra leszállítja. A 270.000 (azaz kétszázhetvenezer) Ft le nem rótt kereseti illetékből 249.000 (azaz kétszáznegyvenkilencezer) Ft-ot a felpereseknek kell egyetemlegesen, míg 21.000 (azaz huszonegyezer) Ft-ot II. rendű alperesnek kell megfizetnie az államnak külön felhívásra. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A II. rendű alperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 360.000 (azaz háromszázhatvenezer) Ft fellebbezési illetékből a felperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni az államnak külön felhívásra 332.000 (azaz háromszázharminckétezer) Ft fellebbezési illetéket, míg a fennmaradó 28.000 (azaz huszonnyolcezer) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Kötelezi egyetemlegesen a felpereseket, hogy fizessenek meg 15 napon belül a II. rendű alperesnek 93.000 (azaz kilencvenháromezer) Ft + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek többször módosított, az elsőfokú tárgyalás berekesztése előtt fenntartott keresetükben elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 312. § (2) és 318. § (1) bekezdései alapján II. rendű alperest kártérítés címén 4.500.000 Ft, valamint ezen összeg után 2014. július 7. napjától a kifizetés napjáig járó, a rég. Ptk. 301. § (1) bekezdése szerint számított késedelmi kamata megfizetésére kérték kötelezni a felperesek javára egyetemlegesen. Kérték továbbá a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a perköltség viselésére is kötelezni a II. rendű alperest azzal, hogy perköltségként ügyvédi munkadíj merült fel, amit a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján mérlegeléssel kérnek megállapítani. Másodlagosan (a kereset szerint „másodlagosan vagyilagosan”) a rég. Ptk. 312. § (2), illetve 318. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperest kérték kártérítés címén a felperesek javára egyetemlegesen 4.500.000 Ft, valamint ezen összeg után 2014. július 7. napjától a kifizetés napjáig a rég. Ptk. 301. § (1) bekezdése szerint számított késedelmi kamat megfizetésére kötelezni. Másodlagos keresetük tekintetében az I. rendű alperest kérték a Pp. 78. § (1) bekezdése és

a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján az ügyvédi munkadíj, mint perköltség megfizetésére kötelezni.

Az I. rendű felperes a fentieken túl a régi Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jó hírnév sérelme miatt a jogsértés tényének megállapítását, a II. rendű alperes további jogsértéstől történő eltiltását kérte, valamint a régi Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja és 355. § (1) bekezdése szerint nem vagyoni kártérítés címén II. rendű alperes marasztalását kérte 900.000 Ft tőke, valamint ezen összeg után 2013. július 28. napjától a kifizetésig járó, a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése szerint számított késedelmi kamata tekintetében. Az I. rendű felperes ezen igénye kapcsán a Pp. 78. § (1) és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján kérte II. rendű alperest az ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére kötelezni.

A felperesek kártérítési igényüket arra alapították, hogy 2013. május 13. napján kelt szerződéssel megszerezték a **S. Fesztivál** helyszínéül szolgáló **Cs-én** található tó keleti partján kijelölt **T. színpad** nevű helyszín és büfé üzemeltetési jogát 10 éves időtartamra. Az üzemeltetési jogot 10 évre átengedték **L. A.** részére, amely jogviszonyból 9 évre számolva 500.000 Ft/év összegű bevételtől estek el. Mindezek alapján 4.500.000 Ft kár érte őket. A 2013. május 13. napján kelt szerződés az I., illetőleg a II. rendű alperes magatartása miatt lehetetlenült, így a régi Ptk. 312. § (2) és 318. § (1) bekezdése alapján elsődlegesen a II. rendű alperest kérték a fenti összeg megfizetésére kötelezni. Amennyiben a bíróság azt állapítaná meg, hogy a fenti szerződés a felperesek és az I. rendű alperes között jött létre, úgy az I. rendű alperest kérték marasztalni a fenti kártérítés megfizetésére. Az I. rendű felperes a személyhez fűződő jog megsértéséből eredő igényérvényesítés kapcsán előadta, hogy a II. rendű alperes a 2013 decemberében tartott szervezői gyűlésen valamennyi jelenlévő előtt azt a kijelentést tette, mely szerint „nem volt szép, ahogy viselkedtetek, sem kaját, sem pénzt nem adtatok”. A II. rendű alperes ezen állítása nem felelt meg a valóságnak, amely miatt a jelenlévők előtt magyarázkodni kényszerült az I. rendű felperes. A II. rendű alperes valótlan tényállításainak következtében az I. rendű felperestől barátai, ismerősei, korábbi megrendelői elfordultak.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását és az I. rendű alperes nevében eljáró ügygondnok munkadíjának megállapítását kérte. Előadta, hogy a 2013. május 13-án kelt adásvételi és bérleti szerződés elnevezésű okiratból nem derül ki, hogy a felperesek a **H. Kft.** 1%-os üzletrészt is megvásárolták volna, a szerződésben üzletrész átruházásáról szó sincs, az cégszerűen a Kft. részéről nem került aláírásra. A jelen per a felperesek és II. rendű alperes neve II. rendű alperes közötti elszámolási jogvita, amelyben az I. rendű alperes nem érintett. Az elmaradt haszon megfizetése iránt előterjesztett kártérítési kereset összekszerősége tekintetében pedig úgy nyilatkozott, hogy arra semmilyen elszámolást nem terjesztettek elő a felperesek, így annak összekszerőségét is vitatja.

A II. rendű alperes szintén a kereset elutasítását indítványozta. Előadta, hogy saját nevében kötött szerződést a felperesekkel, az 1%-os részesedésre vonatkozó megállapodás az ő cégtulajdonán alapuló részesedésből járó juttatást jelentett. A büfé tekintetében a másik cégtulajdonos hallgatólagosan hozzájárult a megállapodáshoz. Az, hogy nem jött létre a szerződés, nem az ő hibája. Azzal nem volt tisztában, hogy a másik ügyvezetővel együttesen köthet csak szerződést, e körben tapasztalatlan volt, ez volt az első cége. A Kft. a 2013. évet veszteséggel zárta, majd azt követően is veszteségesen működött. A szerződésben nem volt konkrét hely kijelölve a büfé és a színpad részére, ennek ellenére felperesek nem voltak hajlandóak az első évet követően 25-30 méterrel áthelyezni az általuk üzemeltetett büfét. A jó hírnév sérelmére vonatkozó felperesi állításokat nem igazolták, a felperesek a **T. névvel** soha nem rendelkeztek, a megromlott kapcsolat rendezésére nem törekedtek. Előadta, hogy a szerződés alapján átvett 1.500.000 Ft-ot, valamint a kölcsönbe adott további 100.000 Ft-ot ügyvédi letétbe helyezte a felperesek részére.

A II. rendű felperesnek a II. rendű alperessel szemben, a régi Ptk. 231. § (1) bekezdése alapján előterjesztett 40.000 Ft megfizetésére irányuló keresete tárgyában II. rendű felperes és II. rendű alperes részegyezséget kötött, amelyet az elsőfokú bíróság 22.P.20.584/2014/12. számú jegyzőkönyvbe foglalt II. sorszámú végzésével jóváhagyott. A felperesek az eljárás során a munkáltatói felelősségből, a képviselőből eredő, valamint a biztatási kárra vonatkozó igényüket nem tartották fenn (20. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal, 40. sorszámú 2. oldalán lévő jognyilatkozat). A felperesek elálltak továbbá a fesztivál nyereségének 1%-ára vonatkozó kártérítési igényüktől is (44. sorszám alatti előkészítő irat).

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesek részére egyetemlegesen 4.500.000 Ft tőkét, annak 2018. július 1-jétől a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő összegű késedelmi kamatát, 225.000 Ft perköltséget, valamint az állam javára - a NAV felhívására - 270.000 Ft le nem rótt illetéket. Kötelezte továbbá a felpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg a Magyar Állam javára - a NAV felhívására - 15.000 Ft le nem rótt illetéket, míg az I. rendű felperes további 45.000 Ft le nem rótt illetéket. Egyebekben a felperesek keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a **H. Kft.** I. rendű alperes 2013. és 2014. május-júliusában zenei fesztivált rendezett **Cs-én**, amely a **S. Fesztivál** elnevezést kapta. 2013. május 13-án a II. rendű alperes és a felperesek megállapodást kötöttek, mely szerint a felperesek által a II. rendű alperes részére átadott 1.500.000 Ft ellenében II. rendű alperes a fesztivál éves nyereségéből 1%-ot a felperesek részére egy összegben évenként átad. A felperesek vállalták, hogy a fesztivál nyereségéből származó bevételük 20%-át a következő évre a fesztivál fejlesztésére bent hagyják. Rögzítették továbbá, hogy a felpereseknek jogukban áll a fesztivállal kapcsolatos dokumentumokat megtekinteni, beleértve a könyvelést, a jegyeladási adatokat és a fesztivál gazdasági tevékenységére vonatkozó egyéb adatokat. Rögzítette a megállapodás, hogy a felperesek jogosultak a fesztivál helyszínéként szolgáló **Cs-én** található tó keleti partján kijelölt **T. színpad** nevű helyszín és büfé üzemeltetésére 10 évre 2013-tól 2023-ig. A felperesek a fentiek ellenében a szerződés szerinti 1.500.000 Ft-ot a II. rendű alperes részére megfizették.

A felperesek a büfé és színpad üzemeltetésének a jogát 2013. május 25-én kelt szerződéssel átruházták a **L. A.** által vezetett **D. Kft.** részére 10 éves időtartamra évi 500.000 Ft megfizetése ellenében. **L. A.** a felperesek részére 2013. évre vonatkozóan 500.000 Ft-ot fizetett meg. Az első fesztivál megrendezésére 2013. július 24. és 28. napja között került sor, amely alatt a **T. színpad** és a büfé valamennyi napon üzemelt. A fesztivál befejezését követően elszámolás nem történt, a II. rendű alperes a felpereseket 2013 decemberében arról tájékoztatta, hogy a fesztivál az adott évben veszteséges volt.

2014. január 18-án a felek egyeztetést tartottak, ahol azt a tájékoztatást kapták a felperesek, hogy az általuk használt helyen a Kft. kívánja üzemeltetni a színpadot és a büfét, a helyszínt el kell hagyniuk, a büfével más helyre kell költözniük. A büfé helyszínének kijelölése miatt a felek között vita alakult ki, többször egyeztettek, azonban nem sikerült megegyezniük.

2014. június 26-án a felperesek birtokvédelmi eljárást kezdeményeztek az I. rendű alperessel szemben, amely kérelmüket elutasították arra hivatkozással, hogy a **H. Kft.** nem bérlője a területnek. A jegyző tájékoztatása szerint a terület tulajdonosa a szerződésben foglaltakkal ellentétben nem kizárólag **M. L.**, másrésről a terület mezőgazdasági terület, amelynek művelési ágára tekintettel bérbe adásra nincs lehetőség, csupán haszonbérbe adásra. Ennélfogva a fesztivál idejére 10 napra terület használati engedély megadása mellett lehetséges a fesztivál megtartása.

2014. július 7-én a felperesek részére visszafizetésre került 1.600.000 Ft.

A fenti tényállás alapján az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét részben találta megalapozottnak.

Egyetértett a felperesek azon hivatkozásával, hogy a régi Ptk. 216. § (1) bekezdése szerint szerződést jogszabály ellenkező rendelkezése hiányában akár szóban, akár írásban lehet kötni, továbbá a szerződési akaratot ráutaló magatartással is kifejezésre lehet juttatni. Nem értett azonban egyet azzal a felperesi hivatkozással, hogy az I. rendű alperest együttesen képviselő ügyvezetők részéről megtörtént az üzleti akarat egybehangzó kifejezése. Ilyen egybehangzó kijelentés nem hangzott el és nem került bizonyításra az a felperesi állítás sem, hogy a másik ügyvezető, **S. R.** jóváhagyta volna a megállapodást.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a 2013. május 13-ai megállapodás a felperesek és a II. rendű alperes között jött létre, azonban a szerződésük a régi Ptk. 200. § (2) bekezdésére figyelemmel semmis, tekintettel arra, hogy az átadott terület mezőgazdasági terület, amelynek a művelési ága miatt nem volt lehetőség bérbeadásra, csupán haszonbérbeadásra, továbbá a területnek nem kizárólag a szerződésben feltüntetett **M. L.** volt a tulajdonosa. Ennek folytán a terület albérletbe sem volt adható a felperesek részére. A régi Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján az érvénytelen szerződés esetén a szerződéskötés előtt fennálló helyzetet kell visszaállítani. Az eredeti állapot helyreállt azáltal, hogy II. rendű alperes részéről megtörtént a felperesektől átvett 1.600.000 Ft kifizetése. A felperesek az elsőfokú bíróság álláspontja szerint bizonyították azt a tényt, hogy amennyiben az általuk megkötött szerződés érvényesen létrejön, úgy **L. A.** cégével kötött szerződésből eredően 10 éves időtartam alatt évente 500.000 Ft-ot fizettek volna részükre. A régi Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján káruk keletkezett, hiszen nem jutottak hozzá a hátralevő 9 éves időtartam alatt részükre még kifizetendő 4.500.000 Ft-hoz és járulékaikhoz. A régi Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a II. rendű alperes magatartása felróhatónak minősül, hiszen tudatában volt annak, hogy a cégjegyzés jogosultsága nem őt illeti meg egyedül, másrészt annak is, hogy az I. rendű alperes nem bérlője a felperesek számára átadott területnek, illetve **M. L.** annak nem egyedüli tulajdonosa. Ennek folytán a terület bérbe adásra nem alkalmas, azt I. rendű alperes sem adhatja további albérletbe. A II. rendű alperest az érvénytelen szerződés megkötése tekintetében legalább gondatlan magatartás terhelte, magatartása felróható volt, ezért a felperesek felé az elmaradt haszon tekintetében kártérítési kötelezettség terheli.

Az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak a felperesek igényét a fesztivál 2013. évi bevételeiből eredő jövedelem tekintetében. E körben a felpereseket terhelte annak a bizonyítása, hogy a fesztivál 2013. évben nyereséges volt, amely bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget.

Nem találta megalapozottnak „a felperesek” jóhírnév megsértésére alapított kereseti kérelmét sem az elsőfokú bíróság. E körben hivatkozott a 2015. szeptember 8-án tartott tárgyaláson kihallgatott **N. F. A.**, valamint **Á. M.** tanúk vallomására. Ezek alapján az a tény, hogy I. rendű felperes baráti kapcsolatai a II. rendű alperes tevékenysége folytán mentek tönkre, nem nyert bizonyítást.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a perköltségek viselése tekintetében a Pp. 81. §-a alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperesek keresetének teljes elutasítását és perköltségben marasztalását indítványozta. Abban az esetben, ha a kártérítést jogalapjában megalapozottnak tartaná a másodfokú bíróság, másodlagos fellebbezési kérelmében a marasztalási összeg 350.000 Ft-ra és járulékaikra történő leszállítását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben tévesen állapította meg, a megállapított tényekből pedig részben téves jogi következtetéseket vont le.

A II. rendű felperes vonatkozásában elsődlegesen a keresetösszeg jog hiányára hivatkozott. A 2013. május 25. napján kelt megállapodás szerint kizárólag I. rendű felperes neve I. rendű felperes került feltüntetésre, mint használatba adó, így a megállapodásban rögzített évi 500.000 Ft is kizárólag őt

illeti meg. Mindezek alapján a II. rendű felperes nem jogosult a perbeli 4.500.000 Ft-os kárigény érvényesítésére.

Kifejtette továbbá, hogy a 2013. május 13. napján kelt szerződés az I. rendű alperes vonatkozásában nem tartalmaz cégszerű aláírást, ehhez kapcsolódóan az I. rendű alperes ügyletkötői minőségét sem lehet az okiratból megállapítani. Iratellenes az ítélet azon megállapítása is, mely szerint az áramot a vevők, azaz a felperesek számára az I. rendű alperes vállalta volna biztosítani. E körben utalt arra, hogy a szerződés 3. pontja nyelvtanilag hiányos mondat, alanya nem került megjelölésre, ezért azt kizárólag a szerződést kötő II. rendű alperes kötelezettségvállalásaként lehet értelmezni.

Előadta, hogy nem az I. rendű alperes üzletrészenek értékesítésére irányuló szerződést kötött a felperesekkel. Egyfelől a szerződés nem tartalmaz üzletrész átruházásaként értelmezhető rendelkezést, másfelől a szerződés rögzíti, hogy II. rendű alperesnek milyen mértékű (30 %-os) üzletrésze áll fenn I. rendű alperesben. Nem rendelkezik azonban egyetlen pont sem arról, hogy ebből milyen mértékű üzletrészt ruházna át a felperesekre. Az ügyletkötéskor hatályos Gt. 127. § (2) bekezdése szerint az üzletrész átruházásához írásbeli szerződést kell kötni. A perbeli megállapodás az üzletrész átruházására irányuló szerződés egyik lényeges elemét sem tartalmazza. A kötelező alakosság megsértése okán a régi Ptk. 217. § (1) bekezdésére figyelemmel ezen megállapodás semmis is lenne.

A II. rendű alperes álláspontja szerint az okirat nyelvtani értelmezése alapján az állapítható meg helyes tényállásként, hogy a szerződést a II. rendű alperes kötötte magánszemélyként és nem irányult az I. rendű alperes üzletrészenek értékesítésére, így nem kötött érvénytelen szerződést és ezért felróhatóság sem terheli.

A megállapodás semmisségével kapcsolatosan kifejtette, hogy a felek között 2013. május 13-án létrejött szerződés nem a mezőgazdasági terület bérbe adásáról szól, hanem – ahogyan az a megállapodás 2. pontjában szerepel – felperesek a fesztivál helyszíneként szolgáló **Cs-én** található tó keleti partján kijelölt helyszínen és büfé üzemeltetésére kaptak jogosultságot, amely üzemeltetési jog gyakorlása kizárólag a fesztivál ideje alatt történhetett. Ezen okból a szerződés nem tekinthető semmisnek.

A II. rendű alperes hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést követett el akkor, amikor az 1/2015.(VI.15.) PK vélemény alapján nem hívta fel a peres feleket a semmisség hivatalbóli észlelésének közlése mellett, hogy érdemi nyilatkozataikat ez alapján megtehetik, esetleges bizonyítási indítványukat előterjeszthetik. Ez olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely önmagában az ítélet hatályon kívül helyezését teszi szükségessé.

A II. rendű alperes utalt továbbá a kárigény kapcsán az okozati összefüggés hiányára is. Kifejtette, amennyiben a szerződés érvénytelen, úgy ahhoz jogkövetkezmények nem fűződhetnek, azaz I. rendű felperes a szerződés teljesítését jogszerűen nem igényelhet, így azt sem, hogy a kártérítéssel hozza őt olyan helyzetbe, mint amilyenben akkor lenne, ha a perbeli szerződés érvényes lett volna és azt II. rendű alperes teljesíti. Az I. rendű felperes elmaradt haszon iránti kárigénye akkor lehetne alapos, ha érvényes szerződés teljesítése hiúsult volna meg a II. rendű alperesnek felróható okból. Érvénytelen szerződés esetén a teljesítés lehetetlenné válása fogalmilag kizárt, annak alapján teljesítés sem követelhető. Ebből eredően felróható magatartást nem tanúsított. Ezen túlmenően pedig mentesül a felelősség alól, hiszen úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Álláspontja szerint a szerződés egyetlen rendelkezése sem zárja ki azt, hogy a fesztivál második évében maga a helyszín és a büfé helye a fesztivál helyszíneként szolgáló **Cs-én** található tó keleti partján ugyan, de az első évhez képest másik helyen kerüljön kijelölésre. A peres felek között több egyeztetés is zajlott ennek érdekében, a II. rendű alperes cserehelyszínt ajánlott fel a felperesek részére. Az elsőfokú bíróság nem értékelte azt a tényt, hogy a cserehelyszínt a megbeszélte időpontban az I. rendű felperes megtakarítási okokra hivatkozva nem tekintette meg. A 12. sorszámú jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozata szerint ugyanis azért nem mentek le **B-ről**, mert 7.000 Ft benzinköltség merült volna fel. Ezzel szemben a II. rendű alperes jóhiszeműen a

cserhelyszín kiválasztására és ezáltal a szerződés fenntartására törekedett. Összecszerőségében is vitatta a kárigényt, mivel álláspontja szerint az elmaradt haszon meghatározása körében az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy az évi 500.000 Ft az I. rendű felperesnek a bevétele, nem pedig az elmaradt haszna. Az elmaradt haszon mértékének megállapítása során az ítélkezési gyakorlat szerint nem a tervezett nyereség összegét, hanem azt a tényleges haszonkiesést kell számításba venni, amelyet reális és ellenőrizhető adatok igazolnak. E haszonkiesés mértékének megállapítására alkalmas bizonyítást viszont az I. rendű felperes a per során nem ajánlott fel. Hivatkozott arra az I. rendű felperesi előadásra, mely szerint 1.600.000 Ft lett elköltsve a büfére, az árura és az egyéb eszközökre. Ez alapján a felpereseknek az 5.000.000 Ft elmaradt haszonra vetítve legalább 1.500.000 Ft indokolt költségük merült volna fel, ezen költséget azonban a II. rendű alperes részükre visszafizette. Az így megtakarított ráfordítások figyelembe vételének elmaradása a felperesek részére káron szerzést eredményezne. Az I. rendű felperes és **L. A.** közötti megállapodás határozatlan időre, de legfeljebb a bérleti szerződés fennállásáig jött létre, amelyet azonban bármelyik fél indoklás nélkül 30 napos felmondással egyoldalúan megszüntethetett. Erre figyelemmel az elmaradt haszon körében csak azokat a naptári éveket lehet a bizonyosan bekövetkező kár szintjén figyelembe venni, amely években a fesztivál meg lett tartva és amely évekre vonatkozóan a szabad felmondás jogát egyik fél sem gyakorolta, azaz a 2013. és 2014. éveket. A 2013. évre járó 500.000 Ft megfizetésre került az I. rendű felperes részére, csak a 2014. évre járó bevétele maradt el, amelyből arányosítással az elmaradt haszon 350.000 Ft. Álláspontja szerint a kártérítési felelőssége – ha annak jogalapja egyáltalán megállapítható lenne – legfeljebb ezen 350.000 Ft elmaradt haszonért állna fenn.

A fellebbezésével egyidejűleg a II. rendű alperes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság 49. sorszámú végzésével részére a Pp. 84. §-a alapján személyes költségmentességet engedélyezett.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helyben hagyását, a II. rendű alperes perköltségben marasztalását kérték. Álláspontjuk szerint a törvényszék az eljárási szabályok megtartásával folytatta le a szükséges bizonyítást, a jogi következtetései pedig helyesek voltak, önmagában a mérlegelést támadó II. rendű alperesi fellebbezés mindezek alapján nem foghat helyt. A Pp. 253. § (2) bekezdéséből nem következik, és a bírói függetlenség Alaptörvényben rögzített elvét is sértené, amennyiben a fellebbviteli bíróságnak korlátlan jogi lehetősége lenne pusztán az iratok alapján az elsőfokú bíróság indokolt meggyőződésétől eltérően értékelni az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás anyagát. Hivatkozott a Kúria több eseti döntésére is (BH1996.505., BH1996.506., BH2000.403., BH2001.197.), melyek mind azt fejtik ki, hogy a másodfokú bíróságnak akkor van jogi lehetősége az elsőfokú ítélet felülmérlegelésére, ha az okszerűtlen, iratellenes vagy logikai ellentmondást tartalmaz. A fentiek figyelembe vételével a törvényszék okszerűen állapította meg – **L. A.** tanúvallomásának (20. sorszámú jegyzőkönyv) figyelembe vételével –, hogy a II. rendű felperes is szerződő fél volt, így keresetösségi joga fennáll. Megítélése szerint helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság akkor is, amikor az „adásvételi és bérleti szerződés” érvénytelenségét állapította meg. Ezen okirat alapján nem vitásan a szerződő felek a felperesek és az I. rendű alperes voltak. Ezt támasztja alá a II. rendű alperesnek a 3. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt azon nyilatkozata, mely szerint „én ügyvezetőként jártam el a szerződéskötés során”. Nem vitatható, hogy **S. Fesztivált** nem a II. rendű alperes, hanem az I. rendű alperes rendezte. A II. rendű alperes fellebbezésében tévesen hivatkozott a BH2011.139. számú eseti döntésre, jelen esetben ugyanis bizonyított azon többlettényállási elem (az üzemeltetési jog ellenérték fejében történő átadása), amely alapján a felperesek kárigénye megalapozott. Az üzemeltetési jog átruházásnak tárgyában 2013. május 25. napján kötött szerződés érvényes szerződés.

A felperesek perköltségigényüket a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés és (2) bekezdés

a) pontja, valamint (4) bekezdése alapján 112.500 Ft + áfa összegben jelölték meg.

A fellebbezés nagyrészt alapos az alábbi indokok szerint.

Az elsőfokú bíróság a tényállást nagyrészt helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetésével azonban a másodfokú bíróság csak részben értett egyet.

Abban a körben helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, hogy 2013. május 13-án a II. rendű alperes és a felperesek között jött létre szerződés. Tévedett azonban akkor, amikor úgy értékelte, hogy a szerződés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 200. § (2) bekezdésére figyelemmel semmis. Erre tekintettel viszont nem volt relevanciája a II. rendű alperes fellebbezésében sérelmezett azon jogszabálysértésnek, mely szerint a szerződés érvénytelenségéről az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta a feleket a tárgyalás berekesztése előtt.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek és a II. rendű alperes között 2013. május 13-án „adásvételi és bérleti szerződés” elnevezéssel egy, a régi Ptk.-ban nem szabályozott atipikus szerződés jött létre, amelyben II. rendű alperes mint a **H.** Kft. egyik tulajdonosa és mint a **S.** fesztivál fő szervezője 1.500.000 Ft ellenében különböző kötelezettségeket vállalt. A felek jogviszonyában még irányadó régi Ptk. 198. § (1) bekezdése alapján a szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére. A szerződés 1. pontja szerint a fesztivál nyereségéből meghatározott százaléknyi összeg megfizetését, a fesztivál dokumentumaiba történő betekintési lehetőséget vállalt a II. rendű alperes. A szerződés 2. pontja szerint a fesztivál helyszínénél szolgáló területen, a kijelölt helyszín és büfé üzemeltetési jogának átruházására vállalt kötelezettséget 10 éves időtartamra. A felperesek mindezt 1.500.000 Ft pénzbeli ellenszolgáltatás teljesítését vállalták. Azt, hogy a fesztivál helyszínénél szolgáló ingatlan mezőgazdasági földterületnek minősülne, a per iratai nem támasztják alá. Ennél lényegesebb azonban, hogy a felek közötti szerződés nem földterület időleges használatára, hasznainak szedésére, hanem a **T.** színpad és a büfé üzemeltetési jogának átruházására irányult, így az nem minősül a régi Ptk. 452. § (1) bekezdése szerinti haszonbérleti szerződésnek. Ennél fogva az sem állapítható meg, hogy ezen okból kifolyólag a felek közötti szerződés semmis lenne a régi Ptk. 452. § (3) bekezdésének utolsó mondata alapján. Helyesen hivatkozott fellebbezésében a II. rendű alperes arra, hogy ezen szerződéssel a felperesek a fesztivál ideje alatt történő büfé és színpad üzemeltetésére nyertek jogosultságot, míg a földterület általános bérletére, használatára vonatkozó jogokat a szerződés alapján nem gyakorolhatták, az üzemeltetési joguk is csak évenként 4-5 napra, a fesztivál idejére korlátozódott. Jogszabály nem tiltja, hogy a kötelezett olyan jogot ruházzon át a jogosultra, amellyel ő még a szerződéskötés időpontjában nem rendelkezik (üzemeltetési jog). A szerződés alapján azonban a II. rendű alperes köteles volt helytállni azért, hogy a felperesek az üzemeltetés jogát a szerződésnek megfelelően megszerezzék (jogszavatosság).

Az üzemeltetési jog 10 évre történő átengedése mint atipikus jogviszony leginkább a régi Ptk. 423. §-ában szabályozott bérleti jogviszonyhoz hasonló. Mindezek alapján irányadó rá megfelelően a régi Ptk. 424. § (2) bekezdése, mely szerint a bérbe adó szavatol azért, hogy harmadik személynek nincs a bérelt dologra vonatkozóan olyan joga, amely a bérlőt a használatban korlátozza vagy megakadályozza. Erre a szavatosságra az eladónak a tulajdonjog átruházásáért való szavatosságára irányadó szabályokat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bérlő elállás helyett azonnali hatállyal felmondhat. A régi Ptk. 369. § (1) bekezdése értelmében ha harmadik személynek az adásvétel tárgyán olyan joga van, amely a vevő tulajdonszerzését akadályozza, a vevő elállhat a szerződéstől és kártérítést követelhet.

A szerződés a fent kifejtettek szerint nem érvénytelen, de a II. rendű alperest ez alapján az üzemeltetési jog gyakorlásának átengedése tekintetében jogszavatosság terhelte. A felperesek azon előadása, mely szerint **B.** település jegyzője birtokvédelmi kérelmüket elutasította, nem nyert

bizonyítást, mivel a fellebbezési tárgyaláson maga az I. rendű felperes adta elő, hogy csak telefonon érdeklődött a jegyzőnél, birtokvédelmi eljárás nem indult.

A II. rendű alperes azonban a 2013. május 13-án létrejött szerződés alapján a **Cs-én** található tó keleti partján kijelölt **T.** színpad és büfé üzemeltetését a 2014-ben megrendezett fesztivál idejére már nem biztosította, ezáltal szerződésszegést követett el, amely alapján kártérítésre köteles. A felek közötti szerződés egyértelműen meghatározza, hogy a színpad és a büfé üzemeltetésére a felperesek a kijelölt helyen jogosultak (a 2013. május 13. napján kelt szerződés 2. pontja), ezért nem voltak kötelesek a II. rendű alperes által felajánlott más helyen gyakorolni üzemeltetési jogukat. A régi Ptk. 318. § (1) bekezdése alapján a szerződésszegésért való felelősségre, valamint a kártérítés mértékére a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kártérítés mérséklésének – ha a jogszabály kivételt nem tesz – nincs helye. A régi Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni.

A II. rendű alperes felróható magatartása fenti szerződésszegésen alapul, nem pedig azon a magatartásán, mely szerint tudatában volt annak, hogy cégjegyzési jogosultság nem illeti meg; hogy I. rendű alperes nem bérlője a felperesek számára átadott területnek; hogy a terület mezőgazdasági terület, amely művelési ágára tekintettel bérbeadásra nem alkalmas. A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a szerződés a felperesek és II. rendű alperes között jött létre, így annak nem volt jelentősége, hogy a II. rendű alperes mint I. rendű alperes ügyvezetője együttes cégjegyzési jogosultsággal rendelkezett csak. Az együttes cégjegyzési jogosultságból eredő jogkövetkezmények levonására csak akkor kerülhetett volna sor, ha azt állapítja meg a bíróság, hogy a szerződést a II. rendű alperes az I. rendű alperes nevében kötötte meg. Az írásba foglalt szerződés egyértelműen rögzíti a szerződő felek személyét és ezt nem cáfolta az II. rendű alperes személyes meghallgatása során sem. A II. rendű alperes ugyanis egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a szerződést saját nevében kötötte a felperesekkel (3. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal utolsó bekezdése), azon nyilatkozata pedig, mely szerint ügyvezetőként járt el és nem tudta, hogy a másik ügyvezető is kell a szerződéskötéshez (3. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal első és negyedik bekezdés), nyilvánvalóan a jogszavatossági kötelezettségének teljesíthetőségére vonatkozott.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy a II. rendű alperes I. rendű felperes nevében II. rendű alperessel szemben az „adásvételi és bérleti szerződést” 2014. július 10. napján felmondta. A felmondás azonban a régi Ptk. 321. § (1) bekezdésébe ütközik, mivel a felek a felmondás jogát a szerződésben nem kötötték ki, a jogviszonyukra pedig leginkább alkalmazható magánjogi szabályozás a határozott időre kötött bérleti szerződés felmondására nem ad lehetőséget (rég. Ptk. 430 §-a és 431. §-a). A felmondás ezért a kívánt joghatás kiváltására nem volt alkalmas, a szerződést nem szüntette meg. A II. rendű alperes a továbbiakban jogos ok nélkül tagadta meg a teljesítést, a felpereseket ezért megilleti az a jog a régi Ptk. 313. §-a és a 312. § (2) bekezdése alapján, hogy kártérítést követeljenek a teljesítés elmaradása miatt.

A II. rendű alperes a fent kifejtettek alapján felelős a szerződésszegésével okozati összefüggésben a felpereseket ért kár megfizetésére, a II. rendű alperes a felróhatóság alól nem mentette ki magát, nem bizonyította, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróságnak azt kellett továbbiakban vizsgálnia a régi Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján, hogy a károkozó körülmény folytán milyen mértékű a károsultak azon elmaradt vagyoni előnye, amelynek megtérítésére köteles a II. rendű alperes.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint a 2013. május 25. napján kelt megállapodás a felperesek és **L. A.**, illetve annak cége között jött létre. Az írásbeli szerződés használatba adóként ugyan csak I. rendű felperes nevében II. rendű felperessel II. rendű felperesselszerződött, abban állapodtak meg, hogy évenként 500.000 Ft-ot fizet ezért részükre (20. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal). A felperesek ezt a tényt fellebbezési ellenkérelmükben maguk is megerősítették. Mindezek alapján a szerződő felek egyező

tényelőadása, a 2013. május 13-ai szerződés tartalma alapján a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával, mely szerint a felperesek együttesen kötöttek szerződést L. A. cégével, amely szerződésből eredően a 10 éves időtartamra évi 500.000 Ft bevételük keletkezett volna.

Nem értett azonban egyet a másodfokú bíróság azzal az elsőfokú bírósági érveléssel, mely szerint elmaradt vagyoni előnynek minősül a határozott időre kötött szerződésből származó teljes bevétel. A károsult megtakarításait nem lehet a károkozóra hárítani (BDT2013.2948., BDT2007.1556.). Az nem volt vitatott, hogy 2014. évben a fesztivál megrendezésre került, azonban ott a felperesek már a kijelölt helyen a színpad, illetve a büfé üzemeltetésének jogát nem gyakorolhatták a II. rendű alperes szerződésszegése folytán. Azt is figyelembe kell azonban venni, hogy ezen üzemeltetési joghoz meghatározott összeg, 1.500.000 Ft ellenében jutottak hozzá. Az éves bevételük ellenében tehát az 1.500.000 Ft-nak az arányos részét, évi 150.000 Ft-ot költségként figyelembe kell venni. A 2014. évre jutó 500.000 Ft bevétel ellenében 150.000 Ft költségük merült volna fel, így 350.000 Ft az az elmaradt vagyoni előnyük, amelyhez a II. rendű alperes szerződésszegése miatt nem jutottak hozzá. A kár összegének meghatározása során a másodfokú bíróság arra is figyelemmel volt, hogy II. rendű alperes a 2013. május 13-án kelt szerződés szerint átadott teljes összeget, 1.500.000 Ft-ot fizetett vissza a felpereseknek, ezzel a 2013. évre eső kiadásuk is arányosan megtérült.

A másodfokú bíróság a fentieken túl a felperesek kártérítési igényét nem találta megalapozottnak. Az általuk csatolt, 2013. május 25. napján kelt szerződés alapján ugyanis bármelyik fél indokolás nélkül 30 napos határidővel felmondhatta a szerződést. Az elmaradt jövedelem megállapítása azonban csak reálisan ellenőrizhető adatokon alapulhat (BH1986.514 és BH1988.106). Az a tény, hogy az elszámolt 2 éven túl még további 8 éven keresztül fennállt volna a 2013. május 25. napján kelt szerződés, az abban foglalt, indokolás nélküli 30 napra szóló felmondási jog kikötése miatt nem állapítható meg.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és fellebbezési ellenkérelem korlátai között változtathatja meg a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (3) bekezdése alapján. A II. rendű alperes fellebbezésében a késedelembe esés időpontja ellen külön fellebbezéssel nem élt, azonban a másodfokú bíróság a marasztalási összegnek a 2014. évi elmaradt haszonra történő leszállítására tekintettel az ehhez fűződő késedelembe esési időpontot is felülbírált. Bár az elsőfokú bíróság ítélete erre vonatkozó indokolást nem tartalmazott, az időpontok egybevetéséből az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság a 2013. május 25-ei, 10 éves határozott időtartamra létrejött szerződés szerinti középátlagos időponttól állapította meg a kamatfizetési kötelezettséget. A másodfokú bíróság azonban pusztán a 2014. évre eső elmaradt haszon iránti kárigényt tartotta megalapozottnak, így a késedelembe esés időpontját is ehhez igazította és úgy értékelte, hogy a II. rendű alperes másodlagos fellebbezési ellenkérelme, amely a marasztalási összeg leszállítására vonatkozott, kiterjedt az ezzel szorosan összefüggő késedelembe esési időpontra is. A fellebbezés 9. oldalán II. rendű alperes maga nyilatkozott úgy, hogy az elmaradt haszon körében csak azokat a naptári éveket és azokra járó díjat lehet figyelembe venni, amely években a fesztivál megtartásra került és amely évekre vonatkozóan a szabad felmondás jogát egyik fél sem gyakorolta.

A fent kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, a II. rendű alperes marasztalását 350.000 Ft-ra szállította le azzal, hogy a késedelembe esés időpontja – figyelemmel arra, hogy 2014. évben júliusban került sor a rendezvény megszervezésére – 2014. augusztus 1. napjában állapította meg. Ezen kereset tárgyában a felperesek pernyertességére esően (350.000 Ft) állapította meg a Pp.

81. § (1) bekezdése alapján a felperesek javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét 17.500 Ft-ban. A felperesek elsőfokú perköltsége az őket képviselő ügyvéd munkadíjából állott, amelyet az ítélet tábla a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés, illetve (2) bekezdés a) pontja alapján határozta meg.

A kereset ezen részére eső, a felperesek költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illeték viselése felől az ítélet tábla a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott. A felperesek javára engedélyezett költségmentességet az elsőfokú bíróság utóbb, a 40. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt I. sorszámú végzésével megvonta. Erre tekintettel ezen kereset tárgyában a pernyertesség-pervesztesség arányában kötelezte a feleket a felperesek költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illeték megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a teljesítési határidő a Pp. 217. § (1) bekezdésén alapul, ezért a másodfokú bíróság azzal a pontosítással hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét, hogy a II. rendű alperes a 350.000 Ft kártérítést, annak kamatait és a perköltséget 15 napos teljesítési határidővel köteles a felpereseknek egyetemlegesen megfizetni.

A másodfokú eljárásban a felperesek 8%-ban, míg a II. rendű alperes 92%-ban lett pernyertes. A II. rendű alperes javára az elsőfokú bíróság a fellebbezésében előterjesztett kérelem alapján teljes személyes költségmentességet engedélyezett, így a le nem rótt 360.000 Ft fellebbezési illetékből a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperesek kötelesek pervesztességük arányában 332.000 Ft megfizetésére, míg a fennmaradó 28.000 Ft fellebbezési illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján az állam viseli. A II. rendű alperes javára a másodfokú bíróság perköltségként ügyvédi munkadíjat állapított meg 101.000 Ft + áfa összegben a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján. A felperesek javár perköltségként megállapított ügyvédi munkadíj a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján – a pernyertességük arányában – 8.000 Ft + áfa. A két perköltséget egymásba számítva a felpereseknek kell egyetemlegesen megfizetniük a II. rendű alperes javára 93.000 Ft + áfa ügyvédi munkadíjat.

Budapest, 2017. január 11.

. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k.
előadó bíró

Takácsné dr. Kükáló Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tiszttviselő